

Edizzjoni Provv?orja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Is-Sitt Awla)

12 ta' Mejju 2022 (*)

"Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Unjoni doganali – Taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Artikolu 201 – Persuni responsabelli g?all-?las tat-taxxa – VAT fuq l-importazzjoni – Kodi?i Doganali tal-Unjoni – Regolament (UE) Nru 952/2013 – Artikoli 77(3) – Responsabbiltà in solidum tar-rappre?entant doganali indirett u tal-kumpannija importatri?i – Dazji doganali"

Fil-Kaw?a C?714/20,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Commissione tributaria provinciale di Venezia (il-Kummissjoni Fiskali Provin?jali ta' Venezia, l-Italja), permezz ta' de?i?joni tas?17 ta' Novembru 2020, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fl?24 ta' Di?embru 2020, fil-pro?edura

U. I. Srl

vs

Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Venezia,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Is-Sitt Awla),

komposta minn l. Ziemele, President tal-Awla, T. von Danwitz (Relatur) u P. G. Xuereb, Im?allfin,

Avukat ?enerali: T. ?apeta,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al U. I. Srl, minn M. C. Santacroce u A. Dal Ferro, avvocati,
- g?all-Gvern Taljan, minn G. Palmieri, b?ala a?ent, assistita minn G. Albenzio, avvocato dello Stato,
- g?all-Gvern Elleniku, minn M. Tassopoulou, K. Georgiadis u G. Avdikos, b?ala a?enti,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn L. Lozano Palacios, F. Clotuche-Duvieusart u F. Moro, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstemg?et l-Avukata ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konklu?jonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 201 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat?28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (?U 2006, L 347, p. 1, rettifika fil-?U 2007, L 335, p. 60, iktar 'il quddiem id-“Direttiva dwar il-VAT”), u tal-Artikolu 77(3) tar-Regolament (UE) Nru 952/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad?9 ta' Ottubru 2013 li jistabbilixxi I-Kodi?i Doganali tal-Unjoni (?U 2013, L 269, p. 1, rettifikasi fil-?U 2013, L 287, p. 90 u fil-?U 2016, L 267, p. 2, iktar 'il quddiem il-“Kodi?i Doganali”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn U. I. Srl u l-Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Venezia (l-A?enzija tad-Dwana u tal-Monopolji – l-Uffi??ju tad-Dwana ta' Venezia, l-Italia) (iktar 'il quddiem l-“A?enzija tad-Dwana”) dwar il-?las minn U. I. b?ala rappre?entanta doganali indiretta, flimkien mad-dazji doganali relatati ma' operazzjonijiet ta' importazzjoni, tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) fuq l-importazzjoni.

Il?kuntest ?uridiku

Id?dritt tal?Unjoni

Id?Direttiva dwar il? VAT

3 Il-premessi 43 u 44 tad-Direttiva dwar il-VAT jg?idu li:

“(43) L-Istati Membri g?andhom ikunu g?al kollox ?ielsa li jinnominaw il-persuna so??etta li t?allas il-VAT fuq l-importazzjoni.

(44) L-Istati Membri g?andhom ikunu jistg?u jipprovdu li persuna o?ra g?ajr dik so??etta li t?allas il-VAT g?andha tin?amm responsabqli in solidum g?all-?las tag?ha.”

4 L-Artikolu 2(1)(d) ta' din id-direttiva jipprevedi li l-importazzjoni ta' o??etti g?andha tkun su??etta g?all-VAT.

5 Skont l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 30 tal-imsemmija direttiva, l-introduzzjoni fl-Unjoni Ewropea ta' o??ett li ma jkunx f?irkulazzjoni libera fis-sens tal-Artikolu 29 TFUE g?andha titqies b?ala importazzjoni ta' o??etti.

6 L-Artikolu 70 ta' din l-istess direttiva jistabbilixxi li l-avveniment li jag?ti lok g?al ?las g?andu jse?? u l-VAT g?andha ti?i imposta meta l-o??etti ji?u importati.

7 Skont l-Artikolu 71 tad-Direttiva dwar il-VAT:

“Meta, mad-d?ul [fl-Unjoni], il-merkanzija titqieg?ed ta?t wie?ed mill-arran?amenti jew sitwazzjonijiet msemmija fl-Artikoli 156, 276 u 277, jew ta?t arran?amenti ta' importazzjoni temporanji b'e?enzjoni totali tad-dazju fuq l-importazzjoni, jew ta?t arran?amenti ta' tra?itu esterni, l-avveniment li jag?ti lok g?al ?las ise?? u l-VAT g?andha ti?i imposta biss meta l-merkanzija ma tibqax ta?t dawk l-arran?amenti jew sitwazzjonijiet.

Madankollu, meta l-merkanzija impurtata tkun so??etta g?ad-dazji doganali, jew g?al imposta agrikoli jew g?al xi pi?ijiet li g?andhom effett ekwivalenti li ?ew stabbiliti skond politika komuni, l-avveniment li jag?ti lok g?al ?las g?andu jse?? u l-VAT g?andha ti?i imposta meta jse?? l-avveniment li jag?ti lok g?al ?las fir-rigward ta' dawk id-dazji u dawk id-dazji jsiru dovuti.

2. Meta merkanzija impurtata ma tkunx so??etta g?all-ebda mid-dazji msemmija fit-tieni

subparagrafu tal-paragrafu 1, l-Istati Membri g?andhom, rigward l-avveniment li jag?ti lok g?al ?las u l-mument meta l-VAT issir dovuta, japplikaw id-dispo?izzjonijiet li jkun hemm fis-se?? li jirregolaw id-dazji doganali.”

8 L-Artikolu 201 ta' din id-direttiva huwa fformulat kif ?ej:

“Ma' l-importazzjoni, il-VAT g?andha tit?allas mill-persuna jew mill-persuni nominati jew rikonoxxuti b?ala responsabbi mill-Istat Membru ta' l-importazzjoni.”

Il-Kodi?i Doganali

9 L-Artikolu 5 tal-Kodi?i Doganali jistabbilixxi li:

“G?all-g?anijiet tal-Kodi?i [Doganali], g?andhom japplikaw id-definizzjonijiet li ?ejjin:

[...]

(6) ‘rappre?entant doganali’ tfisser kwalunkwe persuna ma?tura minn persuna o?ra biex tag?mel l-atti u l-formalitajiet me?tie?a ta?t il-le?islazzjoni doganali fir-relazzjonijiet tag?ha ma' awtoritajiet doganali;

[...]

(12) ‘dikjarazzjoni doganali’ tfisser l-att li bih persuna tindika, fil-forma u l-mod preskritti, li tixtieq tqieg?ed merkanzia ta?t pro?edura doganali spe?ifika, b'indikazzjoni, fejn ikun il-ka?, ta' kwalunkwe arran?amenti spe?ifi?i li g?andhom ikunu applikati;

[...]

(15) ‘dikjarant’ tfisser il-persuna li tippre?enta dikjarazzjoni doganali, dikjarazzjoni g?all?-a?na temporanja, dikjarazzjoni fil-qosor tad-d?ul, dikjarazzjoni fil-qosor tal-?ru?, dikjarazzjoni ta' esportazzjoni mill-?did jew notifika ta' esportazzjoni mill-?did f'isimha stess jew il-persuna li f'isimha hija ppre?entata tali dikjarazzjoni jew notifika;

[...]

(18) ‘dejn doganali’ tfisser l-obbligu ta' persuna li t?allas l-ammont ta' dazju tal-importazzjoni jew l-esportazzjoni li japplika g?al merkanzia spe?ifika ta?t il-le?islazzjoni doganali fis-se??;

(19) ‘debitur’ tfisser kwalunkwe persuna responsabbi g?al dejn doganali;

(20) ‘dazju tal-importazzjoni’ tfisser dazju doganali dovut fuq l-importazzjoni ta' merkanzia;

[...]"

10 Skont l-Artikolu 18(1) ta' dan il-kodi?i:

“Kwalunkwe persuna tista' ta?tar rappre?entant doganali.

Tali rappre?entanza tista' jew tkun diretta, f'liema ka? ir-rappre?entant doganali g?andu ja?ixxi f'isem u g?an-nom ta' persuna o?ra, jew indiretta, f'liema ka? ir-rappre?entant doganali g?andu ja?ixxi f'ismu propriu i?da g?an-nom ta' persuna o?ra.”

11 L-Artikolu 77 ta' dan l-istess kodi?i, li jinsab fit-Taqsima 1, intitolata “Dejn doganali mal-importazzjoni”, tal-Kapitolu 1, intitolat “?olqien ta' dejn doganali”, tat-Titolu III tal-imsemmi kodi?i,

intitolat "Dejn doganali u garanzji", jipprevedi li:

- "1. Dejn doganali fuq l-importazzjoni jin?oloqmeta merkanzija mhux tal-Unjoni so??etta g?al dazju tal-importazzjoni titqieg?ed ta?t wa?da minn dawn il-pro?eduri doganali li ?ejjin:
 - (a) rilaxx g?al ?irkolazzjoni ?ielsa, inklu? dak ta?t il-provvedimenti ta' u?u a??ari;
 - (b) d?ul temporanju b'e?enzjoni parzjali mid-dazju tal-importazzjoni.
2. Dejn doganali jin?oloq hekk kif id-dikjarazzjoni doganali tkun a??ettata.
3. Id-dikjarant huwa d-debitur. F'ka? ta' rappre?entanza indiretta, il-persuna li g?an-nom tag?ha qed issir id-dikjarazzjoni doganali g?andha tkun ukoll debitur.

Fejn dikjarazzjoni doganali fir-rigward ta' wa?da mill-pro?eduri msemmija fil-paragrafu 1 tifassal abba?i ta' informazzjoni li twassal biex ma jin?abax id-dazju tal-importazzjoni kollu jew parti minnu, il-persuna li tkun ipprovdiet l-informazzjoni me?tie?a biex titfassal id-dikjarazzjoni u li kienet taf, jew kellha b'mod ra?onevoli tkun taf, li tali informazzjoni kienet falza hija wkoll debitur."

12 Skont l-Artikolu 84 tal-Kodi?i Doganali:

"Fejn diversi persuni huma so??etti g?all?-?las tal-ammont ta' dazju tal-importazzjoni jew esportazzjoni li jikkorrispondi g?al dejn doganali wie?ed, huma g?andhom ikunu flimkien u separatament, responsabili g?all?-?las ta' dak l-ammont."

Id?dritt Taljan

13 L-Artikolu 1 tad-Decreto del Presidente della Repubblica n. 633 – Istituzione e disciplina dell'imposta sul valore aggiunto (id-Digriet tal-President tar-Repubblika Nru 633 li Jistabbilixxi u Jirregola t-Taxxa fuq il-Valur Mi?jud), tas?26 ta' Ottubru 1972 (suppliment ordinarju g?all-GURI Nru 292, tal?11 ta' Novembru 1972, iktar 'il quddiem id-"Digriet Nru 633/1972"), jistabbilixxi li:

"It-taxxa fuq il-valur mi?jud tapplika g?all-kunsinna ta' o??etti u g?all-provvista ta' servizzi mwettqa fit-territorju tal-Istat fil-kuntest tal-e?er?izzju tal-attività ta' impri?a, ta' xog?ol jew ta' professjoni kif ukoll fuq l-importazzjonijiet imwettqa minn kull persuna."

14 Skont l-Artikolu 8 ta' dan id-digriet:

"G?andhom jitqiesu b?ala kunsinni g?all-esportazzjoni li ma humiex intaxxabbli:

[...]

c) il-kunsinni, inklu?i dawk permezz ta' a?enti, ta' o??ett minbarra bini u artijiet g?all-bini, u l-provvisti ta' servizzi pprovduti lil persuni li jkunu g?amlu kunsinni g?all-esportazzjoni jew tran?azzjonijiet intra-Komunitarji u li, g?alhekk, ju?aw il-kapa?it? ta' akkwist, inklu? permezz ta' a?enti, jew li jimportaw o??etti u servizzi ming?ajr ?las tat-taxxa.

[...]"

15 L-Artikolu 17(1) tal-imsemmi digriet jipprevedi li:

"It-taxxa hija dovuta mill-persuni li jwettqu trasferimenti ta' proprietà u provvista ta' servizzi taxxabbi, liema persuni g?andhom i?allsuha lit-Te?or, b'mod kumulattiv g?at-tran?azzjonijiet kollha mwettqa u netti mit-tnaqqis previst fl-Artikolu 19, skont il-modalitajiet previsti fit-Titolu II."

16 Skont l-Artikolu 70(1) ta' dan l-istess digriet:

"It-taxxa fuq l-importazzjonijiet g?andha ti?i stabilita, likwidata u mi?bura g?al kull tran?azzjoni. G?al dak li jikkon?erna t-tilwim u s-sanzjonijiet, id-dispo?izzjonijiet tal-li?ijiet doganali dwar id-dazji mi?bura fuq il-fruntiera huma applikabbi."

17 L-Artikolu 34 tad-Decreto del Presidente della Repubblica n. 43 – Approvazione del testo unico delle disposizioni legislative in materia doganale (id-Digriet tal-President tar-Repubblika Nru 4 li jadotta t-Test Uniku tad-Dispo?izzjonijiet Le?i?lattivi fil-Qasam Doganali), tat?23 ta' Jannar 1973 (Suppliment Ordinarju g?all-GURI Nru 80, tat?28 ta' Marzu 1973, iktar 'il quddiem id-“Digriet Nru 43/1973”), jistabbilixxi li:

"G?andhom jitqiesu b?ala 'dazji doganali' id-dazji kollha li d-dwana g?andha ti?bor skont li?i, b'rabta mat-tran?azzjonijiet doganali.

Fost id-dazji doganali, jikkostitwixxu 'dazji mi?bura fuq il-fruntiera': id-dazji fuq l-importazzjoni u esportazzjoni, it-taxxi u imposti o?ra fuq l-importazzjoni jew l-esportazzjoni previsti mir-regolamenti Komunitarji u mir-regoli ta' implementazzjoni relatati mag?hom, u, fir-rigward ta' merkanzija importata, id-dazji ta' monopolju, is-sovrataxxi fuq il-fruntiera u kwalunkwe taxxa jew sovrataxxa o?ra fuq il-konsum favur l-Istat."

18 Skont l-Artikolu 38 ta' dan id-digriet:

"Id-dazji doganali g?andhom jit?allsu mill-proprietarju tal-merkanzija, skont l-Artikolu 56, u, *in solidum*, minn dawk kollha li g?an-nom tag?hom il-merkanzija ?iet importata jew esportata.

G?all-?las tat-taxxa, l-Istat g?andu, minbarra l-privile??i stabbiliti mil-li?i, dritt ta' ritenzjoni fuq il-beni li huma taxxabbi.

Id-dritt ta' ritenzjoni jista' ji?i e?er?itat ukoll g?all-?las ta' kull talba o?ra tal-Istat dwar il-merkanzija li hija s-su??ett ta' tran?azzjonijiet doganali."

19 L-Artikolu 1 tad-Decreto-Legge n. 746 – Disposizioni urgenti in materia di imposta su valore aggiunto (id-Digriet-Li?i Nru 746, li Jistabbilixxi Dispo?izzjonijiet Ur?enti fil-Qasam tat-Taxxa fuq il-Valur Mi?jud), tad?29 ta' Di?embru 1983 (GURI Nru 358, tal?31 ta' Di?embru 1983), mibdul u emendat bil-Li?i Nru 17, tas?27 ta' Frar 1984 (GURI Nru 59, tad?29 ta' Frar 1984), fil-ver?joni tieg?u fis-se?? fi?-?mien tal-fatti fil-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem id-“Digriet-Li?i Nru 746/1983”), jipprevedi li:

"Id-dispo?izzjonijiet tal-punt (c) tal-Artikolu 8(1) u l-Artikolu 8(2) tad-[Digriet Nru 633/1972], kif emendat, g?andhom japplikaw bil-kundizzjoni:

a) li l-ammont tal-korrispettiv tal-kunsinni g?all-esportazzjoni mwettqa, imsemmija fil-punti (a) u (b) tal-istess artikolu u rre?istrati matul is-sena pre?edenti, ikun iktar minn g?axra fil-mija tad-d?ul mill-bejg? iddeterminat skont l-Artikolu 20 tal-istess digriet [...]

[...]

c) li l-intenzjoni li jsir u?u mill-possibbiltà li jsir xiri jew li jsiru importazzjonijiet ming?ajr ma ti?i applikata t-taxxa tirri?ulta minn dikjarazzjoni mag?mula skont il-mudell approvat b'digriet tal-Ministeru g?all-Finanzi, li ssemmi n-numru tal-VAT tad-dikjarant u l-uffi?ju kompetenti, mibg?uta b'mod elettroniku lill-Agenzia delle Entrate (l-Awtorità tat-Taxxa), li to?ro? ir?evuta elettronika. [...]"

20 L-Artikolu 2(1) ta' dan id-digriet-li?i jistabbilixxi li:

"Il-persuni li jwettqu tran?azzjonijiet ming?ajr ?las tat-taxxa fl-assenza tad-dikjarazzjoni msemmija fil-punt (c) tal-Artikolu 1(1) g?andhom ikunu su??etti g?all-?las ta' multa minn darbtejn sa sitt darbiet og?la mit-taxxa mhux mi?bura, minbarra t-taxxa nnifisha; jekk tkun saret id-dikjarazzjoni, huma biss il-fornituri, il-prin?ipali u l-importaturi li jkunu g?amlu d-dikjarazzjoni li huma responsabqli g?an-nuqqas ta' ?las tat-taxxa."

21 L-Artikolu 3 tad-Decreto legislativo n. 374 – Riordinamento degli istituti doganali e revisione delle procedure di accertamento e controllo in attuazione delle direttive n. 79/695/CEE del 24 luglio 1979 e n. 82/57/CEE del 17 dicembre 1981, in tema di procedure di immissione in libera pratica delle merci, e delle direttive n. 81/177/CEE del 24 febbraio 1981 e n. 82/347/CEE del 23 aprile 1982, in tema di procedure di esportazione delle merci comunitarie (id-Digriet Le?i?lattiv Nru 374 li Jorganizza mill-?did l-Istituzzjonijiet Doganali u li Jirrevedi l-Pro?eduri ta' Konstatazzjoni u ta' Kontroll fil-Kuntest tal-Implimentazzjoni tad-Direttiva 79/695/KEE [tal-Kunsill], tal?24 ta' Lulju 1979, u tad-Direttiva 82/57/KEE [tal-Kummissjoni], tas?17 ta' Di?embru 1981, dwar il-Pro?eduri ta' Rilaxx g?al ?irkulazzjoni Libera ta' Merkanzija, kif ukoll tad-Direttiva 81/177/KEE [tal-Kunsill], tal?24 ta' Frar 1981, u tad-Direttiva 82/347/KEE [tal-Kummissjoni], tat?23 ta' April 1982, dwar Pro?eduri ta' Esportazzjoni ta' Merkanzija Komunitarja), tat?8 ta' Novembru 1990 (suppliment ordinarju tal-GURI Nru 291, tal?14 ta' Di?embru 1990), jipprevedi li

"1. Id-dazji doganali g?andhom ji?u stabbiliti, likwidati u mi?bura skont ir-regoli tad-[Digriet Nru 43/1973] u tal-li?ijiet l-o?ra applikabqli fil-qasam doganali, sakemm ma jkunx previst mod ie?or mil-li?ijiet spe?ifi?i relatati mag?hom.

2. Id-dazji, taxxi u imposti o?ra fuq l-importazzjoni u l-esportazzjoni previsti mir-regolamenti Komunitarji g?andhom ji?u stabbiliti, likwidati u mi?bura skont id-dispo?izzjonijiet tal-imsemmija regolamenti u, meta dawn jirreferu g?al-le?i?lazzjoni tad-diversi Stati Membri, jew meta ma jipprevedu ebda dispo?izzjoni, skont ir-regoli tad-[Digriet Nru 43/1973] u tal-li?ijiet l-o?ra applikabqli fil-qasam doganali."

Il?kaw?a prin?ipali u d?domandi preliminari

22 Permezz ta' ?ew? avvi?i ta' tassazzjoni kkomunikati fil?15 ta' Mejju 2017 u fis?6 ta' Frar 2018 lil U. I., kumpannija stabbilita f'Milano (I-Italja), l-A?enzija tad-Dwana kkore?iet, rispettivamente, 45 u 115 dikjarazzjoni ta' importazzjoni u ffissat l-ammonti korrispondenti tal-VAT fuq l-importazzjoni dovuta, ji?ifieri EUR 173 561.22 u EUR 786 046.24, flimkien mal-interessi. Hija qieset ukoll li U. I., b?ala rappre?entanta doganali indiretta tal-kumpanniji importatri?i A. SpA u U. C. Srl, stabbiliti f'Ruma (I-Italja), l-ewwel wa?da su??etta g?al pro?edura ta' falliment, kienet responsabqli *in solidum* g?all-?las ta' din it-taxxa ma' dawn il-kumpanniji, b'mod partikolari skont l-Artikoli 77 u 84 tal-Kodi?i Doganali.

23 Fil-kuntest tal-operazzjonijiet ta' verifika tag?ha, l-A?enzija tad-Dwana, fil-fatt, qieset li d-dikjarazzjoni intenzjoni mehmu?a ma' dawn id-dikjarazzjoni?i importazzjoni ma kinux affidabqli, sa fejn dawn kienu bba?ati fuq id-dikjarazzjoni ?baljata li tg?id li dawn il-kumpanniji importatri?i kienu esportaturi abitwali. Issa, peress li dawn tal-a??ar ma kinux wettqu tran?azzjonijiet li setg?u jid?lu fil-kwota ta' xiri ming?ajr VAT, it-tran?azzjonijiet ta' importazzjoni vverifikati ma kinux e?entati mill-VAT skont l-Artikolu 1(a) tad-Digriet-Li?i Nru 746/1983.

24 U. I. ippre?entat rikorsi kontra dawn i?-?ew? avvi?i ta' tassazzjoni quddiem il-qorti tar-rinviju, il-Commissione tributaria provinciale di Venezia (il-Kummissjoni Fiskali Provin?jali ta' Venezia, I-Italja), sabiex ti?i kkonstatata l-illegalità tag?hom.

25 F'dan il-kuntest, U. I. irrikonoxxiet li wettqet, b?ala rappre?entanta doganali indiretta, it-tran?azzjonijiet doganali inkwistjoni f'isimha g?an-nom tal-imsemmija kumpanniji importatri?i, abba?i ta' mandati ta' rappre?entanza, u ppre?entat lid-dwana d-dikjarazzjonijiet korrispondenti. Hija sostniet, madankollu, li r-regoli li abba?i tag?hom kienu ?ew adottati l-imsemmija avvi?i ta' tassazzjoni, b'mod partikolari l-Artikoli 77 u 84 tal-Kodi?i Doganali, ma setg?ux japplikaw g?all-VAT. Hija ?iedet li, fl-ordinament ?uridiku Taljan, l-ebda dispo?izzjoni ma kienet tipprevedi r-responsabbiltà *in solidum* tar-rappre?entant doganali indirett mal-kumpannija importatri?i g?all-?las tal-VAT fuq l-importazzjoni u li r-rikonoxximent ta' tali responsabbiltà *in solidum* jikser l-Artikolu 201 tad-Direttiva dwar il-VAT.

26 L-A?enzia tad-Dwana, min-na?a tag?ha, talbet li dawn ir-rikorsi ji?u mi??uda. Hija enfasizzat li l-avveniment li jag?ti lok g?all-?las tad-dejn fiskali tal-VAT inkwistjoni kien ikkostitwit, b?al fil-ka? tad-dejn doganali, mill-importazzjoni u li dan l-avveniment kien identifikat fil-le?i?lazzjoni doganali. G?andu jsir riferiment ukoll g?al din il-le?i?lazzjoni sabiex ji?i ddeterminat l-ori?ini tad-dejn tal-VAT fuq l-importazzjoni u, g?aldaqstant, sabiex ji?i stabbilit li d-debituri ta' dan id-dejn huma l-persuni li jippre?entaw il-merkanzija lid-dwana, ji?ifieri, kif jirri?ulta mill-?urisprudenza tal-Corte suprema di cassazione (il-Qorti Suprema tal-Kassazzjoni, I-Italja), l-importatur u r-rappre?entant doganali indirett tieg?u, *in solidum*.

27 Il-qorti tar-rinviju tindika li, skont din il-?urisprudenza, l-obbligu li tit?allas il-VAT fuq l-importazzjoni jitnissel fil-mument tal-pre?entazzjoni tal-merkanzija lid-dwana g?ad-d?ul fit-territorju tal-Unjoni, l-istess b?ad-dazji doganali. Din hija l-istess taxxa b?all-VAT intra-Komunitarja, kif jirri?ulta b'mod partikolari mis-sentenza tas?17 ta' Lulju 2014, Equoland (C?272/13, EU:C:2014:2091). Issa, minkejja li l-VAT fuq l-importazzjoni ma tinsabx fost dawn id-dazji u lanqas fost it-taxxi mi?bura fuq il-fruntiera fis-sens strett, i?da fost it-taxxi li jaqg?u ta?t id-dritt nazzjonali, hija taqsam mad-dazji doganali l-mument tal-impo?izzjoni, kif imsemmi fl-Artikolu 34 tad-Digriet Nru 43/1973, b'tali mod li, sa fejn ir-rappre?entant doganali indirett jippre?enta d-dikjarazzjoni ta' intenzjoni lill-awtorità doganali f'ismu, huwa jkun responsabbli *in solidum* g?all-?las tal-VAT.

28 Din il-qorti tirreferi g?al linja ta' ?urisprudenza nazzjonali o?ra li tg?id li, fl-assenza ta' dispo?izzjoni expressa fid-dritt nazzjonali li tipprevedi li, konformement mal-Artikolu 201 tad-Direttiva dwar il-VAT, l-persuni "nominati" huma responsabbli g?all-?las tal-VAT fuq l-importazzjoni, ma tistax issir applikazzjoni estensiva tar-regoli tad-dritt tal-Unjoni dwar id-djun doganali li jirregolaw ir-responsabbiltà *in solidum* tal-importatur u tar-rappre?entant doganali indirett tieg?u.

29 L-imsemmija qorti tosserva wkoll li, jekk il-kliem "nominati" jew "rikonoxxuti" u?ati f'dan l-Artikolu ji?u interpretati b'mod strett, fis-sens li l-le?i?latur nazzjonali g?andu jidentifika espressament il-persuni responsabbli g?all-?las tal-VAT, hija jkollha tikkonstata, f'dan il-ka?, li d-dispo?izzjonijiet nazzjonali jindikaw esklu?ivamente l-importatur b?ala l-persuna responsabbli g?all-?las ta' din it-taxxa. Min-na?a l-o?ra, fil-ka? ta' interpretazzjoni wiesg?a ta' dawn it-termini, din l-istess qorti tkun tista' tapplika b'mod estensiv regoli nazzjonali stabbiliti g?al taxxi differenti mill-VAT fuq l-importazzjoni, b?ad-dazji doganali.

30 Bi-istess mod, l-interpretazzjoni tal-Artikolu 77(3) tal-Kodi?i Doganali u, b'mod partikolari, il-kwistjoni dwar jekk l-applikazzjoni tieg?u g?andhiex tkun limitata g?ad-dazji doganali, hija determinanti g?as-soluzzjoni tal-kaw?a prin?ipali.

31 F'dawn i?-irkustanzi, il-Commissione tributaria provinciale di Venezia (il-Kummissjoni Fiskali Provin?jali ta' Venezia) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal?-ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

"1) Il-[Qorti tal?-ustizzja] tista' tindika jekk l-Artikolu 201 tad-Direttiva [dwar il-VAT], billi jipprevedi li '[m]a' l-importazzjoni, il-VAT g?andha tit?allas mill-persuna jew mill-persuni nominati jew rikonoxxuti b?ala responsabbi mill-Istat Membru ta' l-importazzjoni', g?andux ji?i interpretat fis-sens li dan tal-a??ar huwa obbligat jadotta dispo?izzjoni tad-dritt nazzjonali dwar il-VAT fuq l-importazzjoni (taxxa prevista mid-dritt nazzjonali: [kaw?a li tat lok g?as-sentenza tas?17 ta' Lulju 2014, Equoland, C?272/13, EU:C:2014:2091]) li tidentifika espressament id-debituri tal?-las tag?ha?

2) Il-[Qorti tal?-ustizzja] tista' tindika jekk l-Artikolu 77(3) tal-[Kodi?i Doganali], li jipprevedi, g?ad-djun doganali fuq l-importazzjoni, li, '[f]'ka? ta' rappre?entanza indiretta, il-persuna li g?an-nom tag?ha qed issir id-dikjarazzjoni doganali g?andha tkun ukoll debitur", g?andux ji?i interpretat fis-sens li r-rappre?entant indirett huwa responsabbi mhux biss mid-dazji doganali, i?da wkoll mill-VAT fuq l-importazzjoni g?all-unika ra?uni li huwa l-persuna li "tiddikjara lid-dwana" f'isimha stess?"

Fuq id?domandi preliminari

Fuq l?ammissibbiltà

32 Il-Gvern Taljan isostni li d-domandi preliminari huma inammissibbli min?abba l-fatt li mhux biss huma ambigi i?da wkoll irrelative g?all-finijiet tas-soluzzjoni tal-kaw?a prin?ipali, sa fejn il-qorti tar-rinviju ma applikatx il?-urisprudenza tal-Corte suprema di cassazione (il-Qorti Suprema tal-Kassazzjoni) li di?à dde?idiet il-kwistjoni tal-persuni responsabbi g?all?-las tal-VAT fuq l-importazzjoni. Barra minn hekk, g?al dak li jirrigwarda l-ewwel domanda, id-dispo?izzjonijiet nazzjonali u tal-Unjoni li jidentifikaw b'mod inekwivoku l'avveniment li jag?ti lok g?all?-las tal-VAT fuq l-importazzjoni u d-debituri tag?ha ma ssemmewx b'mod espli?itu.

33 F'dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li, fil-kuntest tal-kooperazzjoni bejn il-Qorti tal?-ustizzja u l-qrati nazzjonali stabbilita fl-Artikolu 267 TFUE, hija biss il-qorti nazzjonali, li quddiemha titressaq it-tilwima u li g?andha tag?ti d-de?i?joni, li g?andha tevalwa, fid-dawl ta?-?irkustanzi partikolari tal-kaw?a, kemm in-ne?essità ta' de?i?joni preliminari sabiex tkun f'po?izzjoni li tag?ti d-de?i?joni tag?ha kif ukoll ir-rilevanza tad-domandi li hija tag?mel lill-Qorti tal?-ustizzja. G?aldaqstant, sakemm id-domandi mag?mula jikkon?ernaw l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni, il-Qorti tal?-ustizzja hija, b?ala prin?ipju, marbuta li tag?ti de?i?joni (sentenza tad?19 ta' Di?embru 2019, Darie, C?592/18, EU:C:2019:1140, punt 24 u l?-urisprudenza ??itata).

34 Minn dan isegwi li d-domandi dwar l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni mag?mula mill-qorti nazzjonali fil-kuntest le?i?lattiv u fattwali li hija tiddefinixxi ta?t ir-responsabbiltà tag?ha, kuntest li ma huwieks id-dmir tal-Qorti tal?-ustizzja li tivverifika l-e?attezza tieg?u, igawdu minn pre?unzjoni ta' rilevanza. Il-Qorti tal?-ustizzja tista' tirrifjuta li tidde?iedi dwar domanda mag?mula minn qorti nazzjonali biss jekk ikun jidher b'mod manifest li l-interpretazzjoni mitluba tal-li?i tal-Unjoni ma jkollha ebda rabta mar-realtà jew mas-su?ett tal-kaw?a prin?ipali, meta l-problema tkun ta' natura ipotetika jew inkella meta l-Qorti tal?-ustizzja ma jkollhiex il-punti ta' fatt u ta' li?i ne?essarji sabiex tirrispondi b'mod utli g?ad-domandi li jkunu sarulha (sentenza tad?19 ta' Di?embru 2019, Darie, C?592/18, EU:C:2019:1140, punt 25 u l?-urisprudenza ??itata).

35 F'dan il-ka?, il-qorti tar-rinviju, filwaqt li esponiet b'mod ?ar ir-ra?unijiet li g?alihom hija tistaqsi dwar l-interpretazzjoni tad-dispo?izzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni msemmija fid-domandi preliminari tag?ha, ippre?i?at li r-risposti g?alihom kienu determinanti g?as-soluzzjoni tal-kaw?a

prin?ipali, sa fejn il-possibbiltà li ti?i stabilita l-eventuali responsabbiltà *in solidum* ta' U. I, b?ala rappre?entanta doganali indiretta, kienet tiddependi minn dawn ir-risposti. Issa, il-fatt li din il-qorti ma applikatx il-?urisprudenza tal-Corte suprema di cassazione (il-Qorti Suprema tal-Kassazzjoni) ma jistax ine??i r-rilevanza tad-domandi dwar l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni.

36 Barra minn hekk, it-talba g?al de?i?joni preliminari tinkludi deskrizzjoni tal-kuntest fattwali u ?uridiku tal-kaw?a prin?ipali, b'mod partikolari tad-dispo?izzjonijiet nazzjonali li jistg?u japplikaw u tal-?urisprudenza nazzjonali rilevanti, suffi?jenti sabiex il-Qorti tal-?ustizzja tkun tista' tirrispondi b'mod utli g?a?-?ew? domandi mag?mula.

37 Konsegwentement, id-domandi preliminari huma ammissibbli.

Fuq it?tieni domanda

38 Permezz tat-tieni domanda tag?ha, li g?andha ti?i e?aminata l-ewwel, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 77(3) tal-Kodi?i Doganali g?andux ji?i interpretat fis-sens li, skont din id-dispo?izzjoni biss, ir-rappre?entant doganali indirett huwa responsabbi g?all-?las tad-dazji doganali dovuti g?all-merkanzija li huwa jkun iddikjara lid-dwana kif ukoll g?all-VAT fuq l-importazzjoni g?al din l-istess merkanzija.

39 Konformement ma' ?urisprudenza stabilita, hemm lok, g?all-interpretazzjoni ta' dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni, li jittie?du inkunsiderazzjoni mhux biss il-kliem tag?ha, i?da wkoll il-kuntest tag?ha u l-g?anijiet li g?andhom jintla?qu mil-le?i?lazzjoni li minnha tag?mel parti (sentenza tat-18 ta' Novembru 2020, Kaplan International colleges UK, C?77/19, EU:C:2020:934, punt 39 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

40 G?andu jitfakkar li, skont l-Artikolu 18(1) tal-Kodi?i Doganali, ir-rappre?entant doganali indirett ja?ixxi f?ismu stess, i?da g?an-nom ta' persuna o?ra. G?alhekk, meta dan tal-a??ar jippre?enta d-“dikjarazzjoni doganali”, kif iddefinita fil-punt 12 tal-Artikolu 5 ta' dan il-kodi?i, huwa jag?mel dan f?ismu stess i?da g?an-nom tal-persuna li tkun tatu mandat ta' rappre?entanza u li huwa jirrappre?enta, b'tali mod li, kif tossova ?ustament il-qorti tar-rinviju, huwa ja?ixxi b?ala “dikjarant”, fis-sens tal-punt 15 tal-Artikolu 5 ta' dan il-kodi?i.

41 L-ewwel, skont l-Artikolu 77(3) tal-Kodi?i Doganali, id-dikjarant huwa d-debitur u, fil-ka? ta' rappre?entanza indiretta, il-persuna li g?an-nom tag?ha ssir id-dikjarazzjoni doganali hija wkoll debitri?i.

42 Mill-formulazzjoni ta' din id-dispo?izzjoni jirri?ulta li kemm ir-rappre?entant doganali indirett, b?ala dikjarant, kif ukoll l-importatur li g?an-nom tieg?u jkun qieg?ed jippre?enta din id-dikjarazzjoni g?andhom il-kwalità ta' debituri.

43 It-tieni, il-kuntest u l-g?anijiet tal-le?i?lazzjoni li ta?tha taqa' l-imsemmija dispo?izzjoni juru li din tirrigwarda esklu?ivament id-dejn doganali u mhux ukoll il-VAT fuq l-importazzjoni.

44 Fil-fatt, minn na?a, l-Artikolu 77 tal-Kodi?i Doganali jinsab fit-Taqsima 1 tal-Kapitolu 1 tat-Titolu III ta' dan il-kodi?i, intitolati, rispettivamente, “Dejn doganali mal-importazzjoni”, “?olqien ta' dejn doganali” u “Dejn doganali u garanziji”. F'dan ir-rigward, il-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-artikolu jirreferu g?ad-dejn doganali.

45 Min-na?a l-o?ra, skont il-punt 19 tal-Artikolu 5 tal-imsemmi kodi?i, id-“debitur” huwa “kwalunkwe persuna responsabbi g?al dejn doganali”.

46 Barra minn hekk, l-Artikolu 84 tal-istess kodi?i jsemmi espli?itament id-dejn doganali billi jipprevedi li, meta diversi persuni jkunu responsabbi g?all-?las ta' dazji fuq l-importazzjoni jew fuq

I-esportazzjoni li jikkorrispondu g?al tali dejn, dawn huma responsabbi kon?untament u *in solidum*.

47 Fir-rigward tal-kun?ett ta' "dejn doganali", dan huwa ddefinit fil-punt 18 tal-Artikolu 5 tal-Kodi?i Doganali b?ala l-obbligu li jit?allas l-ammont ta' "dazju tal-importazzjoni jew l-esportazzjoni li japplika g?al merkanzija spe?ifika ta?t il-le?islazzjoni doganali fis-se??".

48 Issa, il-VAT fuq l-importazzjoni ma tag?milx parti mid-"dazji fuq l-importazzjoni", fis-sens tal-punt 20 tal-Artikolu 5 tal-imsemmi kodi?i, li jirrigwarda d-dazju doganali dovut fuq l-importazzjoni ta' merkanzija.

49 Hekk kif osservaw kemm il-Kummissjoni Ewropea kif ukoll U. I. fl-osservazzjonijiet bil-miktub tag?hom, mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li l-VAT li g?andha tin?abar g?all-importazzjoni ta' o??etti ma tifformax parti minn tali dazji fuq l-importazzjoni (ara, f'dan is-sens, g?al dak li jirrigwarda il-punt 10 tal-Artikolu 4 tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2913/92 tat?12 ta' Ottubru 1992 li jwaqqaf il-Kodi?i Doganali tal-Komunità (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 2, Vol. 4, p. 307), li jikkorrispondi g?all-punt 20 tal-Artikolu 5 tal-Kodi?i Doganali, is-sentenzi tat?29 ta' Lulju 2010, Pakora Pluss, C?248/09, EU:C:2010:457, punt 47, kif ukoll tat?2 ta' ?unju 2016, Eurogate Distribution u DHL Hub Leipzig, C?226/14 u C?228/14, EU:C:2016:405, punt 81).

50 Fl-a??ar nett, il-le?i?lazzjoni tal-Unjoni fil-qasam tal-VAT, b'mod partikolari l-Artikolu 201 tad-Direttiva dwar il-VAT, ma tirreferix g?ad-dispo?izzjonijiet tal-Kodi?i Doganali g?al dak li jirrigwarda l-obbligu ta' ?las ta' din it-taxxa, i?da tipprevedi li dan l-obbligu jaqa' fuq il-persuna jew persuni nnominati jew irrikonoxxuti mill-Istat Membru ta' importazzjoni, kif di?à kkonstatat il-Qorti tal-?ustizzja (ara, f'dan is-sens, g?al dak li jirrigwarda l-Artikolu 21(2) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE tas?17 ta' Mejju 1977 fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23), li jikkorrispondi g?all-Artikolu 201 tad-Direttiva dwar il-VAT, is-sentenza tad?29 ta' Lulju 2010, Pakora Pluss, C?248/09, EU:C:2010:457, punt 52).

51 Minn dan isegwi li, skont l-Artikolu 77(3) biss ta' dan il-kodi?i, g?al dak li jirrigwarda l-?las tal-VAT fuq l-importazzjoni, ir-responsabbiltà tar-rappre?entant doganali indirett ma tistax tin?amm ma' dik tal-importatur li jkun tah mandat ta' rappre?entanza u li huwa jirrappre?enta.

52 Fid-dawl ta' dak li ntqal iktar 'il fuq, ir-risposta li g?andha ting?ata g?at-tieni domanda hija li l-Artikolu 77(3) tal-Kodi?i Doganali g?andu ji?i interpretat fis-sens li, skont din id-dispo?izzjoni biss, ir-rappre?entant doganali indirett huwa responsabbi biss g?all-?las tad-dazji doganali dovuti g?all-merkanzija li huwa jkun iddikjara lid-dwana, u mhux, barra minn hekk, g?all-VAT fuq l-importazzjoni g?al din l-istess merkanzija.

Fuq l-ewwel domanda

53 Permezz tal-ewwel domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tfittex, essenzjalment, li tiddetermina jekk l-Artikolu 201 tad-Direttiva dwar il-VAT g?andux ji?i interpretat fis-sens li r-responsabbiltà tar-rappre?entant doganali indirett g?all-?las tal-VAT fuq l-importazzjoni, *in solidum* ma' dik tal-importatur, tista' tin?amm fl-assenza ta' dispo?izzjonijiet nazzjonali li jinnominaw jew li jirrikonoxxuh espressament b?ala l-persuna responsabbi g?all-?las ta' din it-taxxa.

54 Qabelxejn, g?al dak li jirrigwarda l-VAT fuq l-importazzjoni u d-dazji doganali, g?andu jitfakkar li dawn tal-a??ar g?andhom, skont ?urisprudenza stabilita, karakteristi?i essenziali komparabbi inkwantu jitnisslu mill-fatt tal-importazzjoni fl-Unjoni u tal-introduzzjoni sussegwenti tal-merkanzija fi?-?irkwit ekonomiku tal-Istati Membri. Dan il-parallel?mu huwa kkonfermat mill-fatt li t-tieni subparagraphu tal-Artikolu 71(1) tad-Direttiva dwar il-VAT jawtorizza lill-Istati Membri jorbtu l-avveniment li jag?ti lok g?al ?las u l-e?i?ibbiltà tal-VAT fuq l-importazzjoni ma' dawk tad-dazji

doganali (sentenzi tal?10 ta' Lulju 2019, Federal Express Corporation Deutsche Niederlassung, C?26/18, EU:C:2019:579, punt 41, u tat?3 ta' Marzu 2021, Hauptzollamt Münster (Post ta' tnissil tal-VAT), C?7/20, EU:C:2021:161, punt 29 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

55 Mill-formulazzjoni tal-Artikolu 201 tad-Direttiva dwar il-VAT, li jg?id li l-VAT fuq l-importazzjoni "g?andha tit?allas mill-persuna jew mill-persuni nominati jew rikonoxxuti b?ala responsabbbli mill-Istat Membru ta' l-importazzjoni", jirri?ulta li dan l-artikolu j?alli setg?a diskrezzjonali lill-Istati Membri sabiex jinnominaw il-persuni responsabbbli g?all?-?las ta' din it-taxxa, kif tikkonferma l-premesssa 43 ta' din id-direttiva billi tiddikjara li dawn tal-a??ar g?andhom ikollhom kull possibbiltà sabiex jinnominaw il-persuna responsabbbli g?all?-?las tat-taxxa fuq l-importazzjoni.

56 G?alhekk, g?alkemm mill-imsemmi artikolu jirri?ulta li l-Istati Membri g?andhom jinnominaw mill-inqas persuna wa?da b?ala persuna responsabbbli g?all?-?las ta' din it-taxxa, huma liberi li jindikaw diversi persuni, liema fatt jirri?ulta wkoll mill-premesssa 44 tal-imsemmija direttiva, li tg?id li l-Istati Membri g?andhom ikunu jistg?u jadottaw dispo?izzjonijiet li jipprevedu li persuna o?ra g?ajr dik responsabbbli g?all?-?las tat-taxxa tkun responsabbbli *in solidum* g?all?-?las tat-taxxa.

57 Konsegwentement, fid-dawl tas-setg?a diskrezzjonali mog?tija lill-Istati Membri mill-Artikolu 201 tad-Direttiva dwar il-VAT, huwa ?ertament possibbli g?alihom li jipprevedu, g?all-finijiet tal-implimentazzjoni ta' dan l-artikolu, li d-debituri tad-dazji doganali jkunu wkoll responsabbbli g?all?-?las tal-VAT fuq l-importazzjoni u, b'mod partikolari, li r-rappre?entant doganali indirett ikun responsabbbli *in solidum* g?all?-?las ta' din it-taxxa mal-persuna li tkun tatu mandat ta' rappre?entazzjoni u li huwa jirrappre?enta.

58 F'dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li, skont it-tielet paragrafu tal-Artikolu 288 TFUE, direttiva g?andha torbot l-Istati Membri, f'dak li g?andu x'jaqsam mar-ri?ultat li jrid jinkiseb, i?da t?alli l-g?a?la ta' forom u metodi f'idejn l-awtoritatijiet nazzjonali.

59 Skont ?urisprudenza stabbilita, id-dispo?izzjonijiet ta' direttiva g?andhom, madankollu, ji?u implimentati b'mod li jkollhom sa??a vinkolanti inkontestabbbli, bl-ispe?ifi?ità, bil-pre?i?joni u bi?-?arezza me?tie?a sabiex ji?i ssodisfatt ir-rekwi?it ta?-?ertezza legali (sentenza tal?24 ta' Ottubru 2013, Il-Kummissjoni vs Spanja, C?151/12, EU:C:2013:690, punt 26 u l-?urisprudenza ??itata).

60 G?al dan il-g?an, huwa indispensabbbli li s-sitwazzjoni ?uridika li tirri?ulta mill-mi?uri nazzjonali ta' traspo?izzjoni ta' direttiva tkun suffi?jentement pre?i?a u ?ara sabiex tippermetti lill-individwi kkon?ernati jkunu jafu l-portata tad-drittijiet u tal-obbligi tag?hom (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal?14 ta' Frar 2012, Flachglas Torgau, C?204/09, EU:C:2012:71, punt 60).

61 Barra minn hekk, il-prin?ipju ta' ?ertezza legali je?i?i, b'mod partikolari, li r-regoli tad-dritt ikunu ?ari, pre?i?i u prevedibbli fl-effetti tag?hom, b'mod partikolari meta jista' jkollhom konsegwenzi sfavorevoli fuq l-individwi u l-impri?i (sentenza tat?30 ta' April 2019, L-Italja vs Il-Kunsill (Kwota ta' sajd tal-pixxispad tal-Mediterran), C?611/17, EU:C:2019:332, punt 111, kif ukoll tas?26 ta' Marzu 2020, Hungeod et, C?496/18 u C?497/18, EU:C:2020:240, punt 93 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

62 F'dawn i?-?irkustanzi, huma l-Istati Membri, g?all-finijiet tal-implimentazzjoni tal-Artikolu 201 tad-Direttiva dwar il-VAT, li g?andhom jinnominaw jew jirrikonoxxu l-persuna jew il-persuni responsabbbli g?all?-?las tal-VAT fuq l-importazzjoni permezz ta' dispo?izzjonijiet nazzjonali suffi?jentement ?ari u pre?i?i, b'osservanza tal-prin?ipju ta' ?ertezza legali.

63 Minn dan isegwi li responsabbiltà eventuali tar-rappre?entant doganali indirett g?all?-?las tal-VAT fuq l-importazzjoni prevista minn Stat Membru, *in solidum* mal-persuna li tkun tatu mandat ta' rappre?entanza u li huwa jirrappre?enta, g?andha ti?i stabbilita, b'mod espli?itu u inekwivoku,

minn tali dispo?izzjonijiet nazzjonali.

64 F'dan il-ka?, hija l-qorti tar-rinviju, li hija l-unika li g?andha ?urisdizzjoni sabiex tinterpreta d-dritt nazzjonali, li g?andha tevalwa, fid-dawl tad-dispo?izzjonijiet kollha tad-dritt Taljan, jekk dawn id-dispo?izzjonijiet u, b'mod partikolari, l-Artikoli 34 u 38 tad-Digriet Nru 43/1973, l-Artikolu 3(2) tad-Digriet Le?i?lattiv Nru 374 tat?8 ta' Novembru 1990 imsemmi fil-punt 21 ta' din is-sentenza kif ukoll l-Artikoli 1 u 70(1) tad-Digriet Nru 633/1972, li g?alihom irrefera l-Gvern Taljan, jew l-Artikolu 2(1) tad-Digriet-Li?i Nru 746/1983 i??itat mill-Kummissjoni, jinnominawx jew jirrikonoxxux, b'mod espli?itu u inekwivoku, lir-rappre?entant doganali indirett b?ala l-persuna responsabbli g?all-?las tal-VAT fuq l-importazzjoni, minbarra li jkun debitur, kif jirri?ulta mill-punti 42, 46 u 52 ta' din is-sentenza, g?ad-dazji doganali *in solidum* mal-importatur li jkun tah mandat ta' rappre?entanza u li huwa jirrappre?enta, skont l-Artikolu 77(3) u l-Artikolu 84 tal-Kodi?i Doganali.

65 Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet kollha, ir-risposta li g?andha ting?ata g?all-ewwel domanda hija li l-Artikolu 201 tad-Direttiva dwar il-VAT g?andu ji?i interpretat fis-sens li r-responsabbiltà tar-rappre?entant doganali indirett g?all-?las tal-VAT fuq l-importazzjoni, *in solidum* ma' dik tal-importatur, ma tistax tin?amm fl-assenza ta' dispo?izzjonijiet nazzjonali li jinnominawh jew li jirrikonoxxuh, b'mod espli?itu u inekwivoku, b?ala l-persuna responsabbli g?all-?las ta' din it-taxxa.

Fuq l-ispejje?

66 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija dik il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as?sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, II-Qorti tal-?ustizzja (Is-Sitt Awla) taqta' u tidde?iedi:

1) **L-Artikolu 77(3) Regolament (UE) Nru 952/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-?9 ta' Ottubru 2013 li jistabbilixxi l-Kodi?i Doganali tal-Unjoni g?andu ji?i interpretat fis-sens li, skont din id-dispo?izzjoni biss, ir-rappre?entant doganali indirett huwa responsabbli biss g?all-?las tad-dazji doganali dovuti g?all-merkanzia li huwa jkun ddikjara iid-dwana, u mhux, barra minn hekk, g?all-VAT fuq l-importazzjoni g?al din l-istess merkanzia.**

2) **L-Artikolu 201 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat?28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud g?andu ji?i interpretat fis-sens li r-responsabbiltà tar-rappre?entant doganali indirett g?all-?las tat-taxxa fuq il-valur mi?jud fuq l-importazzjoni, *in solidum* ma' dik tal-importatur, ma tistax tin?amm fl-assenza ta' dispo?izzjonijiet nazzjonali li jinnominawh jew li jirrikonoxxuh, b'mod espli?itu u inekwivoku, b?ala l-persuna responsabbli g?all-?las ta' din it-taxxa.**

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: it-Taljan.